

СЪЮЗ НА ИКОНОМИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ /СИБ/

София 1000
Ул. "Г. С. Раковски" № 108
www.bgeconomist.bg

тел.: (+359 2) 987 18 47; +359 889442821
e-mail: unieconom@abv.bg

СЪЮЗЪТ НА ИКОНОМИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

обявява

ДВАДЕСЕТЯ НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС

„Млад икономист – 2024г. : Гласът на младите за силна икономика”

на тема:

“ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ И ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ”

В настоящата година Националният конкурс „Млад икономист“ ще отбележи ползотворни двадесет години от учредяването му като форум на младежко творчество по проблемите на икономическото и социално-икономическо развитие на България. Ще се радваме да насърчим участниците в конкурса уверено и убедено да споделят с разработките си своите идеи и размисли по избраната актуална тема за дигиталните умения и бъдещето на изкуствения интелект в икономиката. Съорганизатор на тазгодишния конкурс е Стопанският факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Целта на Националния конкурс е да стимулира младите хора да участват със собствени разработки и да споделят своите идеи и виждания относно изграждането на дигиталните умения чрез обучение и образование, с оглед на бързото развитие на цифровизацията на икономиката, включително с отчитане на нарастващата роля на изкуствения интелект.

На съвременния етап изкуственият интелект (ИИ) заслужава особено внимание като нова, динамично развиваща се производителна сила, която не само ще замества човека, но прави трудът му по-ефективно продуктивен и по-силно свързан с иновации и модернизация на всички сфери на икономиката, както и на други области на социалния живот. Същевременно приложението на изкуствения интелект е свързано не само с възможности, но и с редица икономически рискове от разходи на енергия и съответно висок „въглероден отпечатък“, както и рискове от морално-етични проблеми за защита на правата на човека, ненарушаване на правата на идентичността на личността, на интелектуалната собственост, на киберсигурността и др. Европейската комисия изглежда е сред малкото участници, които признават това, след като издаде в края на миналата година „проект на етични насоки за надежден ИИ“. Разбира се, въздействието на ИИ се

простира в световен мащаб. Според неотдавнашен доклад на McKinsey , ИИ може да добави до 16% към растежа на глобалния БВП до 2030 г. Като се има предвид този потенциал, конкуренцията за инвестиции и иновации в ИИ се разгорещява, като САЩ и Китай очаквано водят пътя. И все пак досега нито едно правителство или наднационален орган не се е опитал да разработи механизмите за управление, необходими за максимизиране на потенциала на ИИ и управление на рисковете.

Въпреки сложността на предизвикателствата, пред които ни изправя изкуственият интелект, значителните и динамични промени в икономиката обуславят необходимостта от по-добри познания за хода на дигитализацията и перспективите пред обществото. На 4 март 2024г. екип от български учени представиха първия достъпен изкуствен интелект на български език - BgGPT. Той е създаден от института INSAIT към Софийския университет "Св. Климент Охридски" и предизвика сериозен интерес. Само за няколко дни хиляди граждани и стотици български държавни и частни организации заявиха достъп до технологията.

Насърчаваме участниците в Конкурса да търсят връзката на съвременността с историческия опит на България в развитието на информационните технологии (ИТ) и изграждането на ИТ специалисти , както и да споделят нови идеи при оценката на проблемите на управленческата организация и държавната политика за подкрепа на дигитализацията и прилагането на изкуствения интелект

Конкурсът „Млад икономист-2024г“ е открит за състезание и награждаване на победители в следните категории: ученици, студенти, докторанти, млади специалисти и предприемачи.

За участие в Националния конкурс се изисква в срок до 31 май 2024г. да се представи есе, авторова концепция или доклад по избрана от самите участници конкретна тема за изграждане на дигитални умения , както и за прилагането на изкуствения интелект на основата на интелигентни автоматизирани системи .

Целта на конкурса е да се стимулира сред младите хора споделянето на нови идеи за ролята на изкуствения интелект на съвременния етап както за повишаване на стопанското значение на постигане на по-висока производителност, осигуряване на иновации във всички области на социално-икономическия живот, така също и за оценка на възможностите и рисковете, свързани с прилагането му. Историята показва, че бизнес средата е много важна, за да се утвърждават успешно развитието на информационните технологии и дигитализацията на икономиката. В този смисъл интерес представляват както разработването на теми за актуалните проблеми на начините за стимулиране на дигитализацията, дигиталните умения и приложението им, така също и оценката на осигуряваната подкрепа за дигитализация на икономиката с мерки и програми от държавни и европейски институции.

С авторска разработка на есе, концепция, включително авторова идея и предприемачески проект в Конкурса могат да участват както самостоятелно отделни кандидати (обем на текста не по-малко от 15 стандартни страници), така също и колектив от двама до трима участника като съавтори (обем на текста не по-малко от 25 стандартни страници).

Участниците имат свободата да избират сами темата на разработката за Конкурса. Примерни теми могат да бъдат препоръчани в следните области:

- Дигиталните умения и тяхното значение: защо те са важни и необходими и как да ги подобрим като държим сметка не само за потребностите, но и за възможностите, както и на стимулите за успех и управление на рисковете на дигитализацията?
- Как образованието и обучението могат да подобрят дигиталните умения? Какви въпроси поставя онлайн обучението и разширяването на възможностите на Интернет средата за изграждането на по-добри дигитални умения? Важен ли е нашият личен избор за изграждане на дигитални умения и има ли процеси на засилване на натиска върху отделната личност за „включване в дигиталните услуги“ и „учене чрез правене“ поради ускоряването на дигитализацията?
- Как по-добрите дигитални умения се отразяват на икономиката и нейното развитие и правят ли човешкия труд и дейности по-ефективни? Защо овладяването на по-добри дигитални умения ни мотивира да сме не само по-ефективни в дейностите си, но и по-добре подготвени за избора на професия и трудова заетост, която прави по-полезно за нас самите и за обществото включването ни в социално-икономическия живот?
- Какви са потребностите на икономиката от дигитализацията и приложението ѝ в отделни сектори и икономически дейности, включително чрез развитието на информационни технологии и услуги, модернизация на индустрии, образование, здравеопазване, телекомуникации, вкл. в публичния и частния сектори на икономиката?
- Оценката на възможностите и рисковете от прилагането на изкуствения интелект (ИИ) е много актуална, за да разберем по-добре насоките на съвременното икономическо и социално развитие. Какви са перспективите на законодателното регулиране на изкуствения интелект в ЕС в сравнение с други напреднали страни в света в областта на дигитализацията и изкуствения интелект?
- Изкуственият интелект може да доведе до съкращаване на работни места и закриване на определени професии, но не може да замени човекът като рационална, креативна и непрекъснато развиваща се чрез собствения си опит индивидуалност. Какви алтернативи се откриват пред трудовата заетост с въвеждането на изкуствения интелект?

- **Защо ни е необходима реалистична оценка на последиците за работната сила и хората от прилагането на изкуствения интелект поради рисковете от освобождаване на работна сила? Как работната сила на хората ще се адаптира към съкращаването на работни места, което се свързва с прилагането на изкуствения интелект?**
- **Какви са икономическите мерки и инструменти на политиката на държавните институции, както и от фондове и програми на ЕС за дигитализацията в образованието и икономиката и др. сфери на общественно-полезни дейности?**
- **Поуки от опитите за регулиране на прилагането на изкуствения интелект с приемане на конкретно законодателство и изводи за насърчаване на реалистичната оценка на последиците от изкуствения интелект с отчитане на изискванията „да не нанася вреда“ и да се ограничи моралният риск от прилагането му в нарушение на правата на личността? Каква трябва да е защитата на личната идентичност и правото на интелектуална собственост срещу неправомерно прилагане на изкуствения интелект при фалшиви новини, търговия с фалшива информация и онлайн измами ?**
- **Кои са Вашите идеи и предложения за добри практики за насърчаване на обучението за повишаване на дигиталните умения в училищата, университетите и българските висши училища и на работните места в публичния и частен сектор?**
- **Как да се подобряват управленската култура и обществените услуги с подкрепата на обучението за придобиване на дигитални умения и прилагането на изкуствения интелект?**

УКАЗАНИЯТА ЗА ОФОРМЯНЕ НА РАЗРАБОТКИТЕ СА ПУБЛИКУВАНИ В ОБЯВАТА ЗА КОНКУРСА НА САЙТА НА СЪЮЗА НА ИКОНОМИСТИТЕ - <https://bgeconomist.bg>

Участниците предават разработките си едновременно по електронен път на адрес: unieconom@abv.bg и по поща в два екземпляра на хартиен носител на адреса на Съюза на икономистите в България: София 1000, ул. Г. С. Раковски №108.

- **КРАЕН СРОК ЗА ПРЕДСТАВЯНЕ НА РАЗРАБОТКИТЕ - 31 МАЙ 2024 Г.**
- **Тържественото връчване на наградите на победителите в конкурса ще се състои честването на Деня на икономиста - 14 юни 2024г.**

Организационният комитет на конкурса „Млад икономист – 2024г.“, пожелава на всички участници - ученици, студенти, докторанти, млади специалисти и предприемачи, успешна творческа работа в търсенето на нови идеи и решения за развитие на българската икономика в условията на прехода към ерата на дигитализацията и свързаните с това предизвикателства на разширяване на приложението на изкуствения интелект.